

INTERWENIUJEMY W SPRAWIE UREGULOWAŃ ŚMIECIOWYCH

Szanowni Mieszkańcy, w połowie miesiąca listopada nasza Spółdzielnia wystąpiła do Rady Miasta Katowice, Gminy Miasta Katowice z wezwaniem do usunięcia naruszeń prawa dokonanych podjętymi uchwałami dotyczącymi gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Katowice. Oto jego treść:

RADA MIASTA KATOWICE
GMINA MIASTO KATOWICE
ul. Młyńska 4
40-098 Katowice

Wnioskodawca: **Spółdzielnia Mieszkaniowa im. I. J. Paderewskiego w Katowicach**
ul. Paderewskiego 65; 40 – 282 Katowice
reprezentowana przez:
I. Katarzynę Wiśniewską – radcę prawnego
adres do doręczeń:
Kancelaria Radców Prawnych Z. Rogowski, I. K. Wiśniewska sp. p.
ul. Kościuszki 43; 40 – 048 Katowice

WEZWANIE DO USUNIĘCIA NARUSZEŃ PRAWA

Działając w imieniu mojego Mocodawcy na podstawie pełnomocnictwa, które załączam i w oparciu o przepis art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 142 poz. 1591)

- 1) wzywam Radę Miasta Katowice do usunięcia naruszeń prawa, dokonanych podjętymi uchwałami, a to: Uchwałą nr XXX/684/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów; Uchwałą nr XXX/685/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice oraz Uchwałą nr XXX/683/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty;
- 2) wnoszę o zmianę oznaczonych wyżej uchwał, poprzez:
 - a) dostosowanie uchwały nr XXX/684/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów do przepisu art. 6 r ust. 3 i art. 6 r ust. 2 oraz art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 391)
 - b) dostosowanie uchwały nr XXX/685/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice do przepisu art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 391)

- c) dostosowanie uchwały nr XXX/683/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty do przepisu art. 6 k i art. 3 ust.2 pkt.3 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 391)

UZASADNIENIE

1. **Naruszenia wynikające z Uchwały nr XXX/684/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.**

Zgodnie z art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (zwanej dalej *Ustawą*), rada gminy winna określić szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności ilość odpadów komunalnych odbieranych od właściciela nieruchomości, częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Przez odpady komunalne, zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. 2010 r. Nr 185 poz. 1243), rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przyjęta przez Radę Miasta uchwała nie wyczerpuje określonej art. 6r Ustawy dyspozycji. Ogranicza się do określenia (patrz § 2 uchwały) **ilości i częstotliwości** odbierania odpadów komunalnych zmieszanych oraz **częstotliwości** odbierania (patrz § 3 ust. 2 uchwały) enumeratywnie wymienionych odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: odpadów ulegających biodegradacji, papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metalu. **Pozostałe, powstające w gospodarstwach domowych odpady komunalne nie są objęte uregulowaniem.** Zawarte w § 3 ust. 3 tej uchwały postanowienie, stanowiące, iż do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów **można** przekazywać bezpłatnie odpady komunalne zebrane w sposób selektywny nie czyni zadość wymaganiu określonemu w art. 6r ust. 3 *Ustawy*.

Taki sposób uregulowania zagadnienia generuje po stronie właścicieli nieruchomości **dotatkowe koszty związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, mimo obowiązku wnoszenia na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.** Właściciele nieruchomości, w tym Spółdzielnia Mieszkaniowa im. I. J. Paderewskiego w Katowicach, **zmuszani są do zbierania i transportu do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów wszystkich innych odpadów komunalnych niż te wymienione w §3 ust. 1 i ust. 2 uchwały.** Są to odpady komunalne takie jak: odpady zielone, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, gruz i inne odpady remontowe.

Ponadto, zgodnie z art.6r ust.2 *Ustawy*, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Przepis ten stanowi o odbieraniu i transporcie **wszystkich odpadów komunalnych**, a nie tylko wybranych, jak w oznaczonej uchwale.

Dodatkowo, zgodnie z art. 3 ust.2 *Ustawy*, gminy **zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania**, a w szczególności: 1) tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub...; 3) obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi; 4) ustanawiają selektywne zbieranie odpadów komunalnych...; 6) tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, w tym wskazują miejsca, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych. Uregulowanie zawarte w § 3 ust.3 zaskarżonej uchwały jest zatem niezgodne z treścią przywołanego wyżej przepisu ustawy.

2. Naruszenia wynikające z Uchwały nr XXX/685/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice.

Zgodnie z art.4 ust.2 *Ustawy* regulamin winien określać szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące: 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących: a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych, ..., 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego.

Przyjęta przez Radę Miasta uchwała nie wyczerpuje dyspozycji oznaczonego wyżej przepisu *Ustawy*. W rozdziale 2 § 3 ust.2 uchwały ustanowiono selektywne zbieranie i odbieranie określonego rodzaju odpadów (tj.: zmieszanych, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, metali, zielonych, ogrodowych, ulegających biodegradacji, wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zużytych opon, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i akumulatorów, innych odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych), a w ust.3 tego samego paragrafu postanowiono, że odpady powstające nieregularnie **można** bezpłatnie dostarczyć do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów. W przedmiocie częstotliwości i sposobu pozbywania się z terenów nieruchomości odpadów komunalnych uchwalono jeszcze przepis zawarty w rozdziale 4 §13 ust.1 i 4 uchwały. Przepis ust.1 dotyczy częstotliwości odbierania z nieruchomości odpadów komunalnych, zawierających składniki ulegające biodegradacji, a przepis ust. 4 częstotliwości opróżniania koszy ulicznych. **W przedmiotowej uchwale nie znajdujemy uregulowań dotyczących sposobu i częstotliwości pozbywania się z terenów nieruchomości takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady**

wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony i odpady zielone. Zawarty w rozdziale 2 § 3 ust.3 uchwały przepis, stanowiący że **można** je dostarczyć bezpłatnie do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów **ani nie wyczerpuje nałożonego ustawą zakresu jaki winien być zawarty w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, ani w żaden sposób nie służy realizacji celu ustawy jakim jest całościowe uporządkowanie gospodarki odpadami.** Nie można bowiem, ustalając lokalne przepisy oczekiwać, że każdy mieszkaniec gminy, mimo wnoszenia niemałej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie dodatkowo i osobiście organizował transport np.: starego mebla, worka gruzu, worka zebranych liści z drzew itp. do jednego, czy dwóch (jak w Mieście Katowice) Gminnego Punktu Zbierania Odpadów.

3. Naruszenia wynikające z Uchwały nr XXX/683/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ora stawki opłaty.

Na mocy art. 6k ust.1 *Ustawy* rada gminy, w drodze uchwały:1) dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust.1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; 2) ustali stawkę opłaty za pojemnik o określonej pojemności. Określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, rada gminy bierze pod uwagę (jak stanowi ust.2 w/w artykułu): 1) liczbę mieszkańców; 2) ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych; 3) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, których mowa w art. 6r ust.2; 3) przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo.

Podjęta przez Radę Miasta uchwała nie realizuje w pełni obowiązku zawartego w art. 6k ustawy. Ustala **metodę i stawkę**, o której mowa w ust.1 pkt.1, **pomijając natomiast ustalenie co do stawki, o której mowa w ust.1 pkt.2.**

§1 uchwały stanowiący, iż "W przypadku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, dokonuje się wyboru metody ustalania opłaty (...)" sugerować może, że w dalszej części uchwały dokonane zostaną przez Organ gminy szczegółowe ustalenia, **których jednak brak.** Ponadto sformułowanie to w praktyce zostało zastosowane w taki sposób, że nieruchomości zabudowane budynkami wielorodzinnymi, w których znajduje się chociażby tylko jeden lokal o innym niż cele mieszkaniowe przeznaczeniu, **w części są objęte systemem (część z lokalami mieszkalnymi) a w części nie (część z lokalami o innym przeznaczeniu).** Nieruchomości, którymi zarządza Spółdzielnia Mieszkaniowa im. I. J. Paderewskiego w Katowicach są nieruchomościami zabudowanymi budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, w których w części parterowej znajdują się lokale użytkowe. **W lokalach tych również powstają odpady komunalne.** Pozostawienie poza systemem gospodarowania odpadami komunalnymi odpadów powstających w części tych nieruchomości powoduje, że **system jest niepełny, nie realizuje zatem podstawowego celu ustawy. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Spółdzielnia może naliczać tylko w stosunku do mieszkań.** Ponadto usytuowanie miejsc przeznaczonych na ustawienie pojemników na odpady komunalne, spełniające wymagania określone w §8 ust.1 i 2 uchwały Rady Miasta NR XXX/685/12 oraz istniejące warunki techniczne zagospodarowania terenów zarządzanych przez Spółdzielnię **nie dają żadnych możliwości oddzielnego zbierania odpadów komunalnych powstających w innych niż mieszkalne lokalach, a usytuowanych w tych samych nieruchomościach.** Taki sposób uregulowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi powoduje, że **inni niż mieszkańcy użytkownicy znajdujących w nieruchomościach Spółdzielni lokali nie partycypują w kosztach systemu – w uregulowaniach**

Rady Miasta zabrakło ustalenia dla tej grupy podmiotów jakiegokolwiek podstawy naliczenia opłaty. Pomimo wnoszenia przez Spółdzielnię opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **nie jest więc realizowany obowiązek wynikający z art.3 ust.2 pkt.3 Ustawy stanowiący, że gminy obejmują systemem gospodarowania wszystkich właścicieli na swoim terenie,**

Konkludując wskazać należy, że przyjęty przedmiotowymi uchwałami Rady Miasta system gospodarowania odpadami komunalnymi nie uwzględnia wytycznych zawartych w upoważnieniu ustawowym i nie realizuje podstawowego celu ustawy jakim jest takie zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów, by ich wytwórcy nie zaśmiecali środowiska i by nie opłacało się im np. podrzucanie śmieci na nie swoje tereny. Pozostawienie poza systemem dużej ilości odpadów komunalnych (nieobjęcie systemem innych niż mieszkańcy wytwórców nawet wówczas, gdy ich lokale znajdują się w tej samej nieruchomości oraz wszystkich odpadów komunalnych jakie powstają w nieruchomościach) powoduje, że:

- 1) nierealne staje się ustalenie i weryfikowanie rzeczywistej ilości odpadów komunalnych powstających w danej nieruchomości – do miejsc składowania odpadów na terenie spółdzielni ma bowiem dostęp każdy, a nie tylko mieszkańcy tej nieruchomości obciążani opłatą na rzecz miasta,
- 2) poza wnoszoną na rzecz Miasta opłatą za gospodarowanie odpadami Spółdzielnia, a w konsekwencji mieszkańcy **są zmuszeni** do ponoszenia dodatkowych kosztów związanych ze zbiórką i transportem odpadów komunalnych nieobjętych systemem, zwłaszcza tych wytwarzanych nieregularnie.

4. Uzasadnienie i wskazanie interesu prawnego

Na mocy przepisu art. 2 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 2 ust. 3 Ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 391), ilekroć w ustawie jest mowa o **właścicielach nieruchomości** - rozumie się przez to także współwłaściciele, użytkowników wieczystych oraz jednostki organizacyjne i **osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu**, a także inne podmioty władające nieruchomością. Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, w których ustanowiono odrębną własność lokali, obowiązki właściciela nieruchomości obciążają **osoby sprawujące zarząd nieruchomością wspólną**, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 oraz z 2004 r. Nr 141, poz. 1492), lub właściciele lokali, jeżeli zarząd nie został wybrany. Zgodnie z przepisem art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.2003.119.1116) **zarząd nieruchomościami wspólnymi stanowiącymi współwłasność spółdzielni jest wykonywany przez spółdzielnię jak zarząd powierzony, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali**, choćby właściciele lokali nie byli członkami spółdzielni, z zastrzeżeniem art. 24¹ i art. 26. Spółdzielnia jako zarządca nieruchomości wspólnej podejmuje zarówno decyzje mieszczące się w zakresie zwykłego zarządu, jak i decyzje przekraczające zakres zwykłego zarządu. Decyzje tę są podejmowane przez właściwe organy spółdzielni, według procedur spółdzielczych (tak: Ewa Bończak-Kucharczyk „Spółdzielnie mieszkaniowe. Komentarz”, Oficyna 2008, komentarz do art. 27 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.). Dokonanie przez Radę Miasta Katowice wybiórczego i niepełnego zastosowania w podjętych i zaskarżonych Uchwałach przepisów Ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach **bezpośrednio rzutuje na interesy**

właściciela nieruchomości - Spółdzielni Mieszkaniowej im. I. J. Paderewskiego w Katowicach.

Właściciel nieruchomości, jak wskazano powyżej zmuszony jest do: ponoszenia dodatkowych i nieuzasadnionych kosztów związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi; zbierania i transportu do Gminnego Punktu Zbierania Odpadów wszystkich innych odpadów komunalnych niż te wymienione w §3 ust. 1 i ust. 2 uchwały nr XXX/684/12 Rady Miasta Katowice z dnia 19 grudnia 2012r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, jak również pozbawiony jest regulacji prawa miejscowego w przedmiocie sposobu i częstotliwości pozbywania się z terenów nieruchomości takich odpadów komunalnych jak np: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony i odpady zielone. Powyższe godzi w interesy Wnioskodawcy pomimo, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 *Ustawy*, **utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.**

Mając na uwadze, iż interes prawny oraz ekonomiczny Spółdzielni Mieszkaniowej im. I. J. Paderewskiego w Katowicach został naruszony poprzez nieuwzględnienie przez Radę Miasta Katowice w zaskarżonych uchwałach wszystkich przepisów *Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, wezwanie niniejsze uznać należy za uzasadnione.

I. Katarzyna Wiśniewska

radca prawny

Katowice, dnia 13 listopada 2013 roku